

باسم تعالی
جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره:
تاریخ:
پوست:

پژوهش علمی: فعالیت نظام‌مند و خلاقانه‌ای است که برای افزایش ذخیره دانش انجام می‌شود و کاربردهای جدیدی نیز برای دانش ابداع می‌کند و مشتمل بر پژوهش‌های پایه، بنیادی، کاربردی و مأموریت‌گرا است.

پژوهش پایه: فعالیت نظری یا تجربی است که برای کسب دانش جدید درباره بنیان‌های زیربنایی یک موضوع یا پدیده انجام می‌شود؛ بدون آنکه در ابتدا کاربرد خاصی از آن مدنظر باشد.

پژوهش بنیادی: پژوهش‌هایی که به کشف حقایق (سنن، قوانین، روابط و...) خلقت، تکوین و پیدایش شاخه جدید از علوم یا کشف حقیقتی جدید منجر شود. این تحقیقات معمولاً از طریق به چالش کشیدن دانش متعارف موجود صورت می‌پذیرد و می‌تواند به تحول در حوزه علم و ظهور فناوری منجر شود.

پژوهش کاربردی: مطالعه و بررسی بدیعی است که برای کسب دانش جدید انجام می‌شود و از ابتدا به سمت یک مقصد یا هدف کاربردی مشخص جهت‌دهی شده است.

پژوهش مأموریت‌گرا: فعالیت پژوهشی برای پرداختن به چالش‌های ملی و جهانی است. این چالش‌ها؛ متنوع، پیچیده و به هم مرتبط و نیازمند بررسی چندرشته‌ای و چندبخشی هستند. پژوهش مأموریت‌گرا با همکاری و مشورت با طیف وسیعی از بازیگران اجتماعی انجام می‌پذیرد.

ترویج علم: تقویت اعتماد به علم و ارتقاء ارزشمندی آن در جامعه با مشارکت دادن گروه‌های مختلف مردم در فعالیت‌های علمی، ارتقاء درک عمومی از علم و اشاعه یافته‌های علمی به زبان مردم.

ماده ۲- جایگاه و شخصیت حقوقی

بنیاد؛ مؤسسه‌ای دولتی و وابسته به معاونت و دارای شخصیت حقوقی مستقل است که به صورت هیأت‌امنایی اداره می‌شود و در امور مالی، اداری و استخدامی تابع مصوبات هیأت امناست.

ماده ۳- قلمرو فعالیت

قلمرو فعالیت بنیاد، اعطاء کمک و حمایت از پژوهش‌های علمی و ترویج علم در حوزه‌های مختلف در چارچوب سیاست‌ها و مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی تعیین می‌شود. بنیاد؛ هماهنگ با سایر بخش‌های معاونت، از پژوهش‌های اولویت‌دار حمایت و به‌صورت فراسازمانی با تمرکز بر خلاهای پژوهشی کشور فعالیت می‌نماید.

ماده ۴- اهداف

۱- ظرفیت‌سازی برای پیشبرد مرزهای دانش در سطح جهانی برای دستیابی به مرجعیت علمی و سرآمدی جمهوری اسلامی ایران؛

۲- ایجاد ظرفیت خلق راه‌حل‌های بدیع و حل مسائل کلان بر اساس اولویت‌های ملی؛

۳- زمینه‌سازی برای ارتقاء ارزشمندی علم در جامعه از طریق تبیین دستاوردهای علمی و ترویج علم.

ماده ۵- وظایف

۱- تدوین و اجرای برنامه‌های حمایت از پژوهش‌های علمی به‌ویژه علوم پایه و علوم انسانی؛

باسم تعالی
جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره:
تاریخ:
پوست:

- ۲- تدوین برنامه‌های ترویج علم و حمایت از آنها؛
- ۳- اعطاء کرسی‌های پژوهشی به پژوهشگران برجسته؛
- ۴- توسعه و تعمیق نظام داوری پژوهش‌ها و نوآوری‌های علمی در بنیاد مبتنی بر ارزیابی تخصصی، شفافیت و پاسخ‌گویی؛
- ۵- تدوین، پیاده‌سازی و ترویج استانداردهای علمی برای ارتقاء کیفیت پژوهش؛
- ۶- الگوسازی با معرفی و تقدیر از نقش‌آفرینان برجسته در پژوهش و انتقال دانش و دستاوردهای پژوهشی به حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی جامعه بر اساس مفهوم علم نافع؛
- ۷- تقویت زمینه‌های همکاری با دستگاه‌ها، سازمان‌ها و نهادهای حامی پژوهش و صندوق‌های مرتبط با پژوهش‌های علمی به‌ویژه تکمیل پژوهش‌های شاخص آنها؛
- ۸- برقراری تعاملات و همکاری‌های بین‌المللی به منظور حمایت، تقویت و توسعه پژوهش ذیل سند جامع روابط علمی بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران.

ماده ۶- منابع

منابع بنیاد عبارتند از: کمک‌های سالیانه دولت و وجوه اداره شده، کمک‌های دستگاه‌های دولتی و غیردولتی، کمک‌های مردمی، موقوفات، درآمدهای اختصاصی، تسهیلات سیستم بانکی، درآمدهای حاصل از سرمایه‌گذاری وجوه مازاد بنیاد که در چارچوب قوانین و مقررات کشور تحصیل می‌شود.

ماده ۷- ارکان

بنیاد دارای ارکان زیر است:

الف: هیأت‌امنا؛

ب: شورای علمی؛

ج: رئیس بنیاد.

ماده ۸- ترکیب هیأت‌امنا

- ۱- معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور (رئیس هیأت‌امنا)؛
- ۲- دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی یا نماینده تام‌الاختیار وی؛
- ۳- رئیس سازمان برنامه‌وبودجه کشور یا معاون ذی‌ربط؛
- ۴- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری یا معاون ذی‌ربط؛
- ۵- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا معاون ذی‌ربط؛
- ۶- رئیس فرهنگستان علوم یا نماینده تام‌الاختیار وی؛
- ۷- دو نفر از اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی با تصویب این شورا؛
- ۸- مدیر حوزه‌های علمیه کشور یا نماینده تام‌الاختیار وی؛
- ۹- رئیس دانشگاه آزاد اسلامی یا معاون ذی‌ربط؛

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره:
تاریخ:
پوست:

۱۰- یک نفر از اساتید برجسته دانشگاهی کشور و یک نفر از اساتید و پژوهشگران برجسته حوزوی با حکم رئیس هیأت‌امنا؛

۱۱- رئیس بنیاد: عضو و دبیر هیأت‌امنا؛

تبصره- احکام اعضای مندرج در بند ۷ برای مدت دو سال بوده و انتخاب مجدد آنها برای حداکثر دو دوره دیگر؛ بلامانع است.

ماده ۹- جلسات هیأت‌امنا

جلسات هیأت‌امنا به دو صورت عادی و فوق‌العاده تشکیل می‌گردد و جلسات عادی حداقل سالی یکبار بنا به دعوت رئیس بنیاد تشکیل می‌شود. جلسات فوق‌العاده در صورت لزوم با تأیید رئیس هیأت‌امنا تشکیل خواهد شد. جلسات هیأت‌امنا چه به صورت عادی و چه به صورت فوق‌العاده با حضور دو سوم اعضای رسمیت می‌یابد و تصمیمات اتخاذ شده با رأی موافق اکثریت نسبی اعضای حاضر در جلسه؛ معتبر است.

ماده ۱۰- وظایف هیأت‌امنا

۱- تعیین سیاست‌ها و خط‌مشی‌های کلی مربوط به فعالیت بنیاد در چارچوب اسناد بالادستی علم و فناوری به‌ویژه نقشه جامع علمی کشور؛

۲- پیشنهاد تغییر در اساسنامه و ارائه آن به شورای عالی انقلاب فرهنگی برای تصویب؛

۳- تصویب سهم پژوهش‌های بنیادی، پایه و کاربردی با تأکید بر پژوهش‌های بنیادی و پایه در دوره‌های ۴ساله در چارچوب سیاست‌های مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی؛

۴- بررسی و اتخاذ تصمیم در مورد پیشنهاد‌های رئیس بنیاد و یا پیشنهاد‌های ارائه شده توسط حداقل ۵ نفر از اعضای هیأت‌امنا؛

۵- تعیین وظایف و انتخاب اعضای کمیسیون دائمی هیأت‌امنا به پیشنهاد رئیس بنیاد؛

۶- تصویب آئین‌نامه‌های حمایت‌ها و سایر فعالیت‌های بنیاد؛

۷- نظارت بر حسن اجرای وظایف و ارزیابی فعالیت‌های بنیاد؛

۸- تعیین حسابرس و تصویب بودجه و صورت‌های مالی سالیانه بنیاد؛

۹- تصویب نمودار سازمانی و آئین‌نامه‌های اداری، استخدامی، تشکیلاتی و حقوق و دستمزد؛

۱۰- تعیین حق مدیریت رئیس و سایر مدیران بنیاد؛

۱۱- تعیین بیشینه مجاز سرمایه‌گذاری سالانه بنیاد.

تبصره- کمیسیون دائمی هیأت‌امنا متشکل از رئیس صندوق و ۴ نفر از اعضای هیأت‌امنا است. هیأت‌امنا می‌تواند بخشی از وظایف خود را به کمیسیون دائمی هیأت‌امنا تفویض نماید. آیین‌نامه طرز تشکیل و شرح وظایف این کمیسیون؛ توسط هیأت‌امنا به تصویب خواهد رسید.

ماده ۱۱- رئیس

رئیس بنیاد؛ بالاترین مقام اجرایی بنیاد است که با پیشنهاد معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور و تصویب هیأت‌امنا و با حکم رئیس هیأت‌امنا برای مدت ۴ سال منصوب می‌شود.

تبصره- برکناری رئیس بنیاد در اختیار رئیس هیأت‌امنا است.

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره:
تاریخ:
پوست:

ماده ۱۲- وظایف رئیس

- ۱- اجرای مصوبات هیأت‌امنا؛
 - ۲- برگزاری جلسات و اداره کمیسیون دائمی هیأت‌امنا؛
 - ۳- اداره و هدایت امور اجرایی بنیاد در چارچوب اساسنامه و ضوابط و مقررات مصوب هیأت‌امنا؛
 - ۴- به‌کارگیری و برکناری نیروهای بنیاد، تعیین حقوق و دستمزد آنان در چارچوب قوانین و مقررات و آیین‌نامه‌های مصوب هیأت‌امنا؛
 - ۵- پیشنهاد اصلاح و یا تغییر در مواد اساسنامه به هیأت‌امنا برای تأیید و ارائه آن به شورای عالی انقلاب فرهنگی برای تصویب؛
 - ۶- تدوین آیین‌نامه‌های موردنیاز بنیاد برای تصویب در هیأت‌امنا؛
 - ۷- تدوین شیوه‌نامه‌های موردنیاز بنیاد برای تصویب در شورای علمی؛
 - ۸- حفظ و حراست اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول بنیاد؛
 - ۹- نمایندگی بنیاد در برابر کلیه مراجع اداری و قضایی و اشخاص ثالث با حق توکیل به غیر برای استیفاء حقوق بنیاد در حد مقررات؛
 - ۱۰- تهیه گزارش عملکرد سالانه بنیاد و ارائه آن به هیأت‌امنا برای بررسی و تصویب؛
- تبصره- کلیه اسناد مالی و اوراق بهادار با امضاء رئیس بنیاد یا مقام تفویض گیرنده و مدیرکل امور مالی معتبر است.

ماده ۱۳- ترکیب شورای علمی

اعضای شورای علمی بنیاد از بین دانشمندان و پژوهشگران برجسته کشور در رشته‌های مختلف علمی که دارای سوابق درخشان علمی از قبیل برخورداری از آثار علمی ممتاز ملی و بین‌المللی، اجرای پروژه‌های پژوهشی هدف‌مند، آشنا با علوم و فناوری‌های روز جهان، سابقه مدیریت پژوهش و آشنا با نیازهای پژوهشی علم و فناوری کشور باشند، توسط رئیس بنیاد معرفی و پس از تصویب در کمیسیون دائمی هیأت‌امنا، با حکم رئیس هیأت‌امنا به مدت ۳ سال منصوب می‌شوند.

تبصره ۱- تعداد اعضای شورای علمی با احتساب رئیس بنیاد ۹ نفر است و جلسات آن با حضور بیش از نیمی از اعضا رسمیت می‌یابد.

تبصره ۲- انتخاب اعضای شورای علمی برای دو دوره متوالی بلامانع است.

تبصره ۳- ریاست شورای علمی برعهده رئیس بنیاد است.

ماده ۱۴- وظایف شورای علمی

- ۱- تعیین اولویت‌ها و تصویب شیوه‌نامه‌ها و ضوابط لازم برای تحقق اهداف بنیاد؛
- ۲- تأیید صلاحیت اشخاص حقیقی و حقوقی برای بهره‌مندشدن از حمایت‌های بنیاد؛
- ۳- تعیین میزان حمایت‌ها با توجه به سیاست‌ها و خط‌مشی‌های تعیین شده توسط هیأت‌امنا؛

باسمہ تعالیٰ
جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره:
تاریخ:
پوست:

۴- تعیین کارگروه‌های تخصصی برای ارزیابی برنامه‌ها و طرح‌های پیشنهادی مصوب و نظارت بر عملکرد این کارگروه‌ها؛

۵- تصویب سایر معیارها و ارزیابی‌های متناظر که از سوی هیأت‌امنا به شورای علمی ارجاع داده می‌شود؛

ماده ۱۵- فعالیت‌های مالی، اداری و استخدامی

بنیاد از نظر فعالیت‌های مالی، معاملاتی، اداری، استخدامی و تشکیلاتی؛ مشمول مفاد ماده (۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، تبصره‌های ذیل آن و تغییرات و اصلاحات بعدی است و بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب هیأت‌امنا عمل خواهد کرد. کلیه پرداخت‌های دولت و سایر دستگاه‌ها به بنیاد؛ کمک تلقی می‌شود و مانده آن قابل انتقال به سال بعد خواهد بود.

ماده ۱۶- تغییر یا اصلاح اساسنامه

انحلال، ادغام و هر گونه تغییر یا اصلاح در اساسنامه بنیاد تنها از طریق یکی از راهکارهای ذیل انجام می‌شود:

۱- بنا به پیشنهاد هیأت‌امنا و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی؛

۲- بنا به پیشنهاد و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی؛

ماده ۱۷: این اساسنامه مشتمل بر یک مقدمه، ۱۷ ماده و ۷ تبصره در جلسه ۸۹۴ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۶

شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ؛ لازم‌الاجراست.

سید ابراهیم رئیسی

رئیس‌جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی

رونوشت به انضمام یک نسخه مصوبه، به:

دستر مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

دستر رئیس‌جمهور

مجلس شورای اسلامی

شورای نگهبان قانون اساسی

قوه قضائیه

دیوان محاسبات کشور

معاونت امور مجلس ریاست جمهوری

معاونت حقوقی ریاست جمهوری

اداره کل تدوین و تنقیح قوانین و مقررات نهاد ریاست جمهوری

دستر بازرسی ویژه رئیس‌جمهور

وزارت دادگستری (برای درج در روزنامه رسمی کشور)

دبیرخانه شورای معین و امور شورای عالی انقلاب فرهنگی

اداره کل حوزه ریاست دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی

و اداره کل امور حقوقی و تدوین مقررات ابلاغ می‌شود.